UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

Feria sexta: de diuinitate domini nostri iesu christi. Sermo. lij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

in feruoꝛē iuuētutꝫ polita dapibꝰ ⁊ vi-
no plena: poteris eſſe de caſtitate ſecu-
ra. hec ille. Reprehenſibiles itaqꝫ ſunt
vidue ille que ocio vacantes comedūt
⁊ bibūt ſplēdide: doꝛmiūt ſatis: poliūt
cutē ⁊ oꝛnant: licꝫ ſe vidualibꝰ induant
veſtimētis. ¶ Scd̄a regula viduarū di
cit ꝯuerſationis. Debēt euitare quātū
poſſunt ꝯuerſationē hoīm: nō ſolū ſe-
cularīū: ſed etiā ſacerdotū ⁊ religioſoꝝ:
ac quoꝛūcūqꝫ q̄ ſpūalē vitā ꝓfitentur:
qm̄ reuera nihil tā viris ꝙ̄ mulieribus
adeo eſt periculoſum ſicut crebra ⁊ fre
quētata etiā ſub ſpecie boni ꝯuerſatio
⁊ collocutio maxime vbi etas cōſentit
advitiū. Hinc Hieronymꝰ ad Nepotia
nū ait: Matrē ita tu vide: ne ꝑ illā vi-
dere cogaris quaꝝ vultꝰ ita cordi inhe
reāt ⁊ tacitū viuat ſub pectoꝛe vulnus.
Et Joh. baptiſta ſanctā matrē habuit
pōtificiſqꝫ filius erat et tn̄ nec matris
affectu nec patris opibꝰ vincebat: vt i
domo parētū cū periculo viueret caſti
tatꝫ. hec ille. Et. xxxiij. di. c. hoſpitiolū.
Hoſpitiolū tuū aut raro aut nūꝙ̄ mu-
lierū pedes terāt: qꝛ nō pōt toto coꝛde
habitare cū deo: q̄ femīarū acceſſibꝰ co
pulat. Si igit periculoſum eſt viris vo
lentibꝰ ſeruire deo: cū mulieribꝰ ꝯuer-
ſari: quāto magis ⁊ mulieribꝰ ipſis que
debilis ſunt animi: inferioꝛiſqꝫ natu-
re. Debent enim vidue cauere oēs ma-
las ſuſpitiōes. Hinc Hieronymus ad
Saluiniā. Caueto oēs ſuſpitiōes ⁊ q̄c-
quid rōnabiliter fingi pōt: ne fingatur
ante deuita. Debent adhuc vidue libē-
ter inhabitare domū: audireqꝫ Hiero.
di. ad Euſtochiū. Rarus tibi ſit egreſ-
ſus in publicū mr̄es tibi q̄rant in cubi
culo. Et nō tm̄ viroꝝ: ſꝫ ⁊ matronarum
nō frequētare domos: cuꝫ Hiero. dicat
iteꝝ ad Euſtochiū: Nolo habeas cōſoꝛ
tiū matronarū: nolo ad nobilium acce
das domos: nolo te frequenter videri:
vt cōtemnas q̄ð eſſe noluiſti. Cur facis
iniuriā viro tuo? Ad hoīs coniugē dei
ſponſa quid ꝓperas? Diſce in hac par-
te ſanctam ſuperbiā. Scito te illis eſſe
meliorē. hec ille. ¶ Tertia regl'a vidua-
rū dꝛ deuotiōis. Debēt itaqꝫ eſſe deu
te timentes: diligētes: deſiderantes: et
colentes deū. Unde ⁊ apl's. j. Timoth.
v. ait: Siqua vidua filios aut nepotes
habet: diſcat p̄mo domū ſuā regere: et
mutuā vicē reddere parentibus. Hoc
enī acceptū eſt coꝛam deo. Que autem
vere vidua eſt ⁊ deſolata: ſperet in deū
⁊ inſtet obſecrationibus ⁊ orationibus
die ac nocte. Huiuſmodi viduis cōpa
titur deus easqꝫ cōſolatur tribuens in
hoc ſeculo ſuam gratiam: et in futuro
ſempiternam gloꝛiam: in qua viuit ⁊ re
gnat deus per infinita ſeculoꝛum ſecu
la. Amen.

¶ Feria ſexta poſt letare: de diuinitate
dn̄i noſtri ieſu xp̄i: q̄ lꝫ verus fuerit hō:
fuit etiā verus deus eiuſdem cū patre ⁊
ſpiritu ſancto nature. Sermo. lv.

Tu es xp̄s fili-
us dei viui q̄ in hunc mū
dum veniſti. Scribūtur
hec verba Johan. xj. ⁊ in
euāgelio hodierno. Deri-
detur tam a gētibus ꝙ̄ a iudeis imma
culata fides noſtra: qm̄ predicat cōfite
tur ⁊ adoꝛat xp̄m crucifixū tanꝙ̄ verū
deum dominatoꝛē celi ⁊ terre. Uerūta-
men veritas iſta tā multipliciter eſt de
clarata vt amplius merito negari nō
poſſit. Ad cōfuſionē tn̄ omniū eoꝝ qui
contrarium tenēt: aſſerūtqꝫ xp̄m purū
hoīem fuiſſe: nō deū: in preſenti ſermo
ne curabimus oſtēdere ꝙ xp̄s eſt verus
dei filiꝰ ab eterno a patre genitus eiuſ
dem cū patre et ſpiritu ſancto ſubſtātie
ſiue nature. Et diffuſe de ſua bonitate
loquemur. Illā cōfitebat deuotiſſima
Martha cū dicebat verba premiſſa in
themate: quare cū oībus veritas eluce
ſcat ꝙ filius virginis qui pro nobis in
cruce pepēdit fuerit deus verus: diuini
tatem eius tripliciter inſinuabimus.

Primo autoꝛitate.
Secūdo experimento.
Tertio ratione.

¶ Quomodo autoritate veteris teſta-
mēti ⁊ Sibyllarū oſtenditur xp̄m verū
deum ⁊ hominē fuiſſe. Capm. j.

Primo inſinuemus autorita-
te ꝙ xp̄s fuerit verus deus.
Et adduci poſſunt vtriuſqꝫ
pagine ſcripture veteris: ſcꝫ
ac noui teſtamēti. Vñ Eſa. ix. c. ait: Par
uulus natus eſt nobis et fili⁹ datus eſt
nobis: per hec ꝟba pronūcians xp̄i hu-
manitatē. Deinde ſubdit: Et vocabitur
nomē eius admirabilis: cōſiliarius: de⁹
fortis: pater futuri ſeculi: princeps pa-
cis. Et vt dicit Nico. de lyra. Tranſlatio
ſeptuaginta interpretū hꝫ: ⁊ vocabitur
nomen eius magni conſilij angelus. Et
trāſlatio chaldaica dicit: Et vocabitur
nomē ei⁹ permanēs in ſecula Meſſias:
in quib⁹ verbis exprimit xp̄i diuinitas.
Et Hiere. xxiij. ſcribit: Ecce dies veniūt
dic dn̄s: ⁊ ſuſcitabo dauid germē iuſtū.
Trāſlatio chaldaica hꝫ: ſtatuā Meſſiā
iuſtū. Et ſequit: Et hoc eſt nomē qd̄ vo-
cabunt eū dn̄s iuſtus noſter. Et ſm Ni
colaum de lyra: vbi nos ponimus: dn̄s.
In hebreo ponit nomē dei Tetragram-
maton: qd̄ eſt nomen ſignificans ſolam
eſſentiā vnā diuinā: vt dicit Rabbi Sa
lomon. Per hec ꝺo ꝟba diuinitas ⁊ hu-
manitas xp̄i manifeſtat. Et Baruch. iij.
c. Hic eſt deus noſter: ⁊ nō eſtimabitur
alius ad illum. Poſt hec in terris viſus
eſt: ⁊ cum hoībus ↄuerſatus eſt. Et Si
bylla erythrea vt Augu. meminit. xviij.
li. de ciui. dei. c. xxiij. verſus quoſdā com
poſuit de fine mundi. Quoꝝ prime lit-
tere iuncte ſonāt. Jeſus chriſtus filius
dei ſaluator. Alie etiā ſibylle naſciturū
predixerunt chriſtū filiū dei de virgine
immaculata. He oēs ſm Iſid. etym. li.
⁊ Lactan. in. j. li. diui. inſti. decem fuere
Prima perſica q̄ fuit de perſis. Scd̄a li-
byca. Tertia delphica in tēplo delphici
Appollinis genita: q̄ ante troiana bella
vaticinata eſt: cuius plurimos verſus
opi ſuo Homerus inſeruit. Quarta chy
meria in italia. Quinta erithrea: de qua
paulo ante tactū eſt noīe Erophila i Ba
bylone orta: q̄ grecis Ilion petentibus
vaticinata eſt peritura eſſe Troiā: ⁊ Ho
merū mēdacia ſcripturū. Dicta aūt ery
threa: q: in eadem inſula eius inuenta
ſunt carmina. Sexta Samia a ſamo in
ſularū fuit cognominata. Septima cu
mana q̄ ⁊ cumea: de qua Vergili⁹. Ulti
ma cumei iam venit carminis etas. Di-
cta autē cumana a cumis ciuitate q̄ eſt
in cāpania: cuius ſepulcrū adhuc eſt in
ſicilia. Octaua helleſpōtia. in agro tro
iano nata. Nona phrygia. Decima ty-
burtina. Ab his oībus diuinitas chriſti
ꝑ multa añ tp̄a ꝙ̄ in vterū virginis de-
ſcendiſſet ꝓphetata fuit. Quarū dicta
etſi ſimul collecta legerim: tñ q: vñ ori-
ginaliter fuiſſent extracta inuenire nō
potui: hic minime volui inſerere: preter
illud qd̄ dictum eſt ꝑ Aug. de Sibylla
erythrea. Memini etiā me legiſſe ⁊ vi
diſſe in caſtro Papieñ ꝓphetiā Sibyl
le delphice: q̄ de xp̄o ſic cōtinebat. In vl
tima etate humiliabit deus: ⁊ humilia
bit ꝓles diuina. Iūget hūanitati dei-
tas: ⁊ puellari officio educabit deus et
hō. Signa ꝑcedēt apud iudeos: mulier
vetuſtiſſima. ſ. Elizabeth puerū ↄcipiet
ſtella orbis mirabit: ducatū pſtabit: ſcꝫ
magis: ad ortū. ſ. xp̄i. Hic hn̄s pedes. ſ.
annos triginta ti es: eliget ſibi de piſca-
toribus electis numerū duodenarium:
vnūqꝫ diabolū. ſ. iudā. Nō in gladio bel
lo ve eneadē vrbē: regeſqꝫ ſubijciet: ſed
in hamo piſcatoris delectione: ⁊ paupe
rie ſuperabit diuitias: ⁊ ſupbiā ↄculca-
bit. Huic quattuor aīalia. i. euangeliſte
ſurgēt in teſtimoniū ſectātes iuſticiā: le
gēqꝫ irrepheñſibilē: huic ↄdicet a beſtia:
ſcꝫ antixp̄o: ⁊ ſurget ſtella mira. i. pau.
quattuor aīalium habēs imaginē. Erit
aūt beſtia horribilis Machometh ab
oriēte veniēs: cuius rugitus vſqꝫ ad gē
tes punicas audiet. Huculqꝫ Sibylla
q̄ ſatis apte diuinitatē xp̄i ꝓnūciauit.
In hiſtorijs ꝟo romanorum legitur: ꝙ
tempore Conſtantini imperatoris ⁊ He
lene matris eius inuentum fuit in ciui
tate cōſtātinopolitana ſepulcrū quod-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dā in quo iacebat hō: laminā aureā habēs in pectore: in qua ſcriptuꝫ erat. Jeſus xp̄s filius dei naſcet de virgine maria. Credo in eū. O ſol ſub Cōſtātini et Helene tpibus iterū me videbis. Sile exēplū inuenit in chronicis regū caſtelle. Dicit em̄ ibi ꝙ apud Toletū in quodā ſaxo iuētus eſt liber ſatis vetuſtus: q̄ ſcriptus erat lr̄a hebraica: greca: ⁊ latina: loquēs de triplici mūdo myſtico. Et in illo inter cetera dicebat: In principio tertij mūdi xp̄s filius dei naſcetur de virgine Maria: ⁊ ꝓ ſalute hoīm patiet. Ac ⁊ Chalcidi⁹ ſup. ij. thimei Platonis de ſtella q̄ apparuit magis in ortu xp̄i ſic loquit: Nō fuit ſtella illa morbū ⁊ mortē denūciās: ſed aduētū dei venerabilis: quā cū ſuſpexiſſent chaldeoꝝ ꝓfecto viri ſapiētes ⁊ in ꝯſideratione rerū celeſtiū ſatis exercitati queſiſſe dicunt recētē ortū dei. Joſephus vo in decimooctauo antiq̄tatum li. de xp̄o ait: Fuit aūt p̄dictis tpibus ſapiēs vir: ſi virū eū noiare fas eſt. Erat em̄ mirabiliū operū effector: ⁊ doctor hoīum eoꝝ q̄ libēter q̄ vera ſunt audiūt: ⁊ multos quidē iudeoꝝ: multos q̄ꝫ ex gētilibus ſibi adiūxit. Xp̄s hic erat. Hūc accuſatione primoꝝ nr̄e gētis viroꝝ: cū Pilatus in cruce agēdū decreuiſſet: nō deſeruerūt hi q̄ ab initio dilexerūt eum. Apparuit em̄ eis tertia die iterū viuēs ſm ꝙ diuinitus inſpirati ꝓphete vel hec vel alia de eo innumera miracula p̄dixerūt. Angelus aūt q̄ virgini cōceptum naſcituri dei nūciauit. Lu. j. c. ſubdidit. Qđ em̄ ex te naſcet ſctm̄ vocabit filius dei. Et Johānes baptiſta de xp̄i diuinitate ſic dixit: Uidi ⁊ teſtimoniū phibui: q2 hic eſt filius dei. Idipm̄ dixit Nathanael Johā. j. ⁊ Petrus Mat. xvj Audiam⁹ iterū ⁊ Paulū Heb. j. di. Multiphariam multiſq̄ꝫ modis olim deus loquēs prībus in ꝓphetis: nouiſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio: quē cōſtituit heredē vniuerſoꝝ ꝑ quē fecit ⁊ ſcl̄a. Et Rom̄. j. Qđ aū ꝓmiſerat ꝑ ꝓphetas in ſcripturis ſctis de filio ſuo. Et ad Titū

ij. Apparuit gr̄a dei ⁊ ſaluatoris nr̄i. Et ne ꝓlixitate dicēdi tediū audiētib⁹ ingerat: dimiſſis alijs teſtimonijs q̄ xp̄m acclamāt deū verū: ſubnotabimus vocē illā paternā: q̄ inſonuit in monte tabor, Mat. xvij. Hic eſt filius meus dilectus in quo mihi bn̄ cōplacui ipm̄ audite. ⁊ Joh. xij. cū xp̄s dixiſſet: Pr̄ clarifica filiū tuum: audita eſt vox de celo. Et clarificaui: ⁊ iterū clarificabo. Et q̄dam de turba cōfuſum ſonū illius vocis audiētes dicebāt: tonitruū factū eſſe. Alij aūt dicebāt angelū illi fuiſſe locutum. Sꝫ nō deſunt heretici maledicti. ſ. Cerintus: Hebion: Paulus: Samoſetanus: Fotinus: ⁊ alij q̄ ſm Thom̄. in. iiij. ſum. cōtra gētiles tam p̄clara validiſſimaq̄ꝫ de xp̄i diuinitate teſtimonia infirmare ⁊ deijcere ſatagunt. Aiūt em̄ ꝙ de filibus idē eſt iudiciū. Sed oēs illi in q̄bus deus inhabitat ꝑ grām vocant in ſcripturis filij dei ꝑ nūcupationē᷑ adoptiones: ⁊ tn̄ nō ſunt eiuſdē nature ſubſtātie cū ipſo deo: ergo a ſili dicet de xp̄o ꝙ eſt dei filius ꝑ participationē: ꝑ adoptionē: vel nūcupationē: nō aūt ꝑ naturā. Probare aūt poſſum⁹ ꝑ ſcripturas ꝙ iuſti vocant dei filij ⁊ dij. Un̄ Dauid in pš. lxxxj. ait: Ego dixi dij eſtis: ⁊ filij excelſi oēs. Et Joh. j. di: Dedit eis poteſtatē filios dei fieri his q̄ credūt in noīe eius. ⁊ Joh. x. Illos deos dixit ad quos ſermo dei factus eſt. ⁊ j. ſue canonice. iij. Uidete qualē charitatē dedit nobis pr̄ vt filij dei nominemur ⁊ ſim⁹. ⁊ Ro. ma. viij. Ipſe em̄ ſpūs teſtimonium reddit ſpūi nr̄o ꝙ ſimus filij dei. ⁊ Jaco. j. Uolūtarie em̄ genuit nos verbo veritatis. Hmōi ꝓbationibus heretici venenoſi ſuū virus effuderunt. Cōtra quos egregius Augu. in li. de eccl̄iaſticis dogma. de xp̄o ita loquit: Nat⁹ eſt ſm veritatē nature ex deo dei fili⁹: nat⁹ ē ſm veritatē nature ex hoīe hoīs filius: vt nō appellatione: nō adoptione: ſed natura in vtraq̄ꝫ natiuitate naſcēdo filij nomē haberet. Ex quo dicto doctores theologi di. x. tertij li. colligūt vnā ꝓpoſitionē

ꝙ hec locutio Xp̄s filius dei ꝑ adoptio
nē: nullo mō eſt admittēda ſiue ꝓferat̄
ſimplr: ſiue cū determinatione: vtpote
ſi addat̄ inquātū hō: qꝛ filiatio reſpicit
ꝑſonā eo ꝙ xp̄us eſt vnus filius: ⁊ non
duo filij: lʒ in eo ſint due natiuitates. ſ.
eterna ⁊ tꝑalis. Adoptio aūt preſuppo
nit quādā extraneitatē q̄ nullo mō con
uenire pōt perſone xp̄i. Ad illud ꝟo qḋ
heretici obijciūt. ſ. de filibus idē eſſe iu
diciū. Reſpōdet Tho. in. iiij. li. ſum. cō-
tra gētiles: ꝙ aliter ſcriptura loquitur
de xp̄o ꝙ ſit filius dei: aliter de nobis.
De ipſo enim dixit Joh. iij. ⁊ Joh. vj. ꝙ
deſcēdit de celo: ergo erat anteꝗ̄ de ce-
lo deſcēdiſſet. Dicit euʒ vnigenitū Joh.
j. ⁊ Joh. viij. ipſe dixit: Anteꝗ̄ abraam
fieret ego ſum. Que oīa diuinitatis eiꝰ
veritatem oſtendunt.

¶ Qr experimēto miraculoꝝ xp̄i oſtēdi
tur eius diuinitas: tum propter ſpecieʒ
operum: tum ꝓpter modū: tum ꝓpter
documentum. Cap. ij.

Ecūdo īſinuemꝰ expimēto vl̄
exēplo ꝙ xp̄s fuerit verus
deus eiuſdē cū pr̄e nature.
Et de hoc ipſe xp̄s dixit iu-
deis in tēplo in porticu Sa
lomonis qn̄ circūdederūt eū interrogā
tes ſi eſſet xp̄s. Loquor vobis ⁊ nō cre-
ditis. Opa q̄ ego facio ī noīe pr̄is mei:
hec teſtimoniū ꝑhibēt de me. Joh. x. Et
cū ꝓpter hmōi verba voluiſſent eū la-
pidare. Dixit: Vos dicitꝭ qꝛ blaſphemo
qꝛ dixi filius dei ſum. Si non facio opa
patris mei nolite credere mihi. Si aūt
facio ⁊ ſi mihi nō vultis credere: operi-
bus credite vt cognoſcatis ⁊ credatis:
qꝛ pr̄ in me eſt ⁊ ego in patre. Ex hoc di
cit Tho. in. iij. parte. q. xliij. ꝙ miracula
xp̄i fuerūt ſufficiēs teſtimoniū diuinita
tis ſue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter ſpeciē operū.
Scḋo ꝓpter modū.
Tertio ꝓpter documentū.

¶ Primo ꝓpter ſpeciē operū q̄ trāſcen
debāt oēm poteſtatē create nature: pro
pterea fieri nō poterāt niſi virtute diui
na. Vn̄ Joh. ix. Cecus illuminatus dice
bat: A ſclo nō eſt auditū: qꝛ aperuit q̄s
oculos ceci nati. Niſi eſſet hic a deo: nō
poterat hec ſigna facere. ¶ Scḋo mira-
cula q̄ fecit xp̄s fuerūt ſufficiēs teſtimo
niū diuinitatis ſue: qꝛ faciebat miracu-
la ꝓpria virtute ⁊ autoritate. Vn̄ Luc.
vj. ſcriptū eſt. Virtus de illo exibat ⁊ ſa
nabat oēs. ⁊ Lu. vij. Reſuſcitans adole
ſcentulū imperatiue locutus eſt. Adole
ſcēs tibi dico ſurge. Et qn̄ reſuſcitauit
lazaruʒ Joh. xj. ait: Lazare veni foras.
Neqꝫ audiēdi ſunt q̄ dixerūt aīam bea-
tam: ⁊ p̄cipue aīam xp̄i virtute propria
poſſe miracula facere. Qm̄ vt dicit Ri-
char. di. xiiij. iij. li. Miracula nō pn̄t fie
ri aliqua creata virtute. Vn̄ ꝙuis xp̄s
qꝛ eſt deus ⁊ hō: poſſit rōne diuine po-
tētie miracula facere: hoc tn̄ aīa eiꝰ non
pōt. Vn̄ Rich. li. j. de trinitate. c. ij. ait:
Jlla ꝓdigia ⁊ ſigna q̄ fuerunt facta ad
cōfirmationē fidei nr̄e: nō niſi ꝑ diuinā
ꝟtutē fieri potuerūt. Et ſi dicat̄ ꝙ in ſu-
ſcitatione lazari xp̄s egit gr̄as deo pr̄i.
Reſpōdetur ꝙ aliud eſt gr̄as referre: ⁊
aliud ſuffragiū impetrare: ꝓpterea xp̄s
dixit loquēs ad patrē. Ego em̄ ſciebā ꝙ
ſemꝑ me audis: ſed ꝓpter ppl̄m q̄ circū
ſtat dixi vt credāt: qꝛ tu me miſiſti: ideo
imperatiua voce clamauit. Lazare veni
foras. Alij ꝟo q̄ miracula fecerūt nō ea
fecere virtute ꝓpria: ſed virtute dei vel
virtute ipſius xp̄i incarnati. Vn̄ ⁊ Pe-
trus vt ſcribit̄ in actibus apl̄oꝝ dixit ei
q̄. xl. annis iacuerat infirmus ad portā
tēpli. Jn noīe ieſu xp̄i nazareni ſurge et
ambula. Act. iij. ¶ Tertio miracula ſunt
ſufficiēs teſtimoniū xp̄i diuinitatis pro
pter documētū: qꝛ filiū dei ſe p̄dicabat.
Vn̄ Joh. v. dixit: Pr̄ meus vſqꝫ mō ope
rat̄ ⁊ ego operor. ⁊ Joh. vj. Sicut miſit
me viuēs pr̄: ⁊ ego viuo ꝓpter patrē. ⁊
Joh. viij. Si me ſciretis: forſitā ⁊ pr̄em
meū ſciretis. ⁊ Joh. x. Ego ⁊ pr̄ vnū ſu-
mus. ⁊ Joh. xvj. Exiui a pr̄e ⁊ veni ī mū
dū: iterū relinquo mūdū ⁊ vado ad pa-
trē. Niſi hoc fuiſſet verū nequaqꝫ ei aſti
tiſſet diuina virtus in miraculoꝝ patra-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tione. Nã impoſſibile eſt ipm̃ deũ tam
ſceleſto mẽdacio ferre teſtimonium per
opa infinite virtutis: q̃ ſunt miracula
vera. Et hoc Greg. in homel. de epipha
nia cõtra duros iudeos ſic pulchre loq̃-
tur: Oĩa elemẽta autorẽ ſuũ veniſſe te-
ſtata ſunt. Ut em̃ de his quaſi quodam
humano vſu loquar: deũ hũc celi eſſe co
gnouerũt: q2 ꝓtin9 ſtellã miſerũt. Ma-
re cognouit: q2 ſub eius plãtis ſe calca
bile pbuit. Terra cognouit q2 ꝯtremu-
it. Sol cognouit: quia lucis ſue radios
abſcõdit. Saxa ⁊ parietes cognouerũt:
q2 tpe mortis eius ſciſſa ſunt. Infern9
cognouit: quia hos quos tenebat capti
uos reddidit. Et tñ hũc quẽ deũ oĩa ele
mẽta inſenſibilia ſenſerunt: adhuc infi
deliũ iudeorum corda deũ eſſe minime
ꝯgnoſcũt ⁊ duriora ſaxis ad pñiam ſcin
di nolũt: eũqꜫ cõfiteri abnegant: quem
elemẽta vt diximus aut ſignis aut ſciſ-
ſionibus deũ clamant.

¶ Ut apparet diuinitas xp̃i rõne ſctifi-
cationis aĩarũ: remiſſiõis pctõꝝ: ⁊ pro-
ductionis mundi. Cap. iij.

Tertio inſinuemus diuinita
tẽ xp̃i rõne. Quecũqꜫ em̃ at
tribuunt̃ ſm̃ veritatẽ alicui
illa q̃ nõ pñt conuenire niſi
ſoli deo ille eſt deus: ſ3 xp̃o
attribuunt̃ ſm̃ veritatẽ ea q̃ cõueniũt
ſoli deo: ergo ipſe eſt deus. Sunt aũt il
la principaliter tria.

Primũ eſt aĩarũ ſctificatio.
Scd̃m pctõꝝ remiſſio.
Tertiũ mũdi ꝓductio.

¶ Primũ qd̃ deo cõuenit eſt aĩarũ ſcti-
ficatio. Uñ ipe Leuit. xxvi. ait: Ego dñs
q̃ ſctifico vos. Hoc ipſu3 dr̃ de xp̃o. Uñ
Heb. vlti. Jeſus vt ſctificaret p ſuũ ſan
guinem pplm̃ extra portam paſſus eſt.

¶ Scd̃m qd̃ deo conuenit eſt pctõꝝ re-
miſſio. Propterea p Eſa. xliij. ipſe ſic lo
quit̃: Ego ſum q̃ deleo iniq̃tates tuas.
Sed ⁊ de xp̃o Mat. j. angelus dixit io-
ſeph: Ipſe em̃ ſaluũ faciet pplm̃ ſuu3 a
pctis eoꝝ. Ex hoc Mat. ix. hr̃: Qd̃ cũ q̃-
dam ex ſcribis murmurarẽt intra ſe: q2
xp̃s dixerat paralytico Mat. ix. Cõfide
fili. Remittunt̃ tibi pctã tua. Xp̃us vi
dit: Ut q̃d cogitatis mala in cordibus
vr̃is. Quid eſt facilius dicere: remittun
tur tibi pctã tua. an dicere: ſurge ⁊ am
bula. Ut ſciatis aũt q2 fili9 hoĩs hꝫ pta
tẽ in terra dimittẽdi pctã: tũc ait para
lytico. Surge tolle lectũ tuũ ⁊ vade in
domũ tuã. ¶ Tertiũ qd̃ deo cõuenit eſt
mũdi ꝓductio. Hinc eſt q̃ p Eſa. xlviij.
c. ait: Ego ipſe. Ego primus: ⁊ ego nouiſ
ſimus. Manus q̃3 mea fundauit terrã
⁊ dextera mea menſa eſt celos. Sed de
xp̃o etiã dr̃ Joh. j. In principio erat ver
bum. ⁊. ſ. Oĩa p ipſum facta ſunt: ⁊ ſine
ipſo factũ eſt nihil. Et mũdus p ipm̃ fa
ctus eſt ⁊ mũdus eũ nõ cognouit. Nõ
cognouerũt iudei: q2 in ꝓpria venit: et
ſui eũ nõ receperũt. Nõ cognoſcunt infi
deles: q2 ipm̃ purũ hoĩem exiſtimãtes
deũ verũ adorare recuſant. Nõ cogno
ſcũt ⁊ mali xp̃iani: qui vt dicit Paulus
ad Titũ. j. ꝯfitent̃ ſe noſſe deum: factis
aũt negãt. O mũdanoꝝ ſupbia deteſtan
da. O temeraria mẽtis humane curioſi
tas. O deniqꜫ igratitudo maligna. Cer
te ille q̃ in cuna vagijt: in p̃ſepio pãni
fuit inuolutus: in terris cũ hoĩbus con
uerſatus eſt: in cruce in medio latronũ
pependit: ⁊ in ſepulcro vſqꜫ in diẽ ter
tiũ latuit: ipſe verus deus eſt: q̃ a mor
tuis reſurgẽs aſcendit in celũ: ⁊ ſedet a
dextris dei. Ipſe ꝓpter nimiã charita
tẽ ſuã qua dilexit nos: cum in forma dei
eſſet: nõ rapinã arbitratus eſt eſſe equa
lẽ deo: exinaniuit ſeipm̃ formã ſerui ac
cipiẽs in ſĩlitudinẽ hoĩm factus ⁊ habi
tu inuẽtus vt hõ: vt dr̃ Phil. ij. O imẽ
ſa pietas: o ardẽtiſſima charitas pñ
noſtri dei. De quo dr̃ Joh. iij. Sic deus
dilexit mũdũ vt filiũ ſuũ vnigenitũ da
ret: vt oĩs q̃ credit in eu3 nõ pereat ſed
habeat vitã eternã. hoc Gregorius
derãs xp̃m in cruce nudatũ clauis con
foſſum: vulneribus plenũ: coronatũ ſp
nis: extinctũ morte crudeli: cũ admira
tione ad deum ac pietate clamabat. O
ineſtimabilis dilectio charitatis: vt ſe

nuꝫ redimeres: filiū tradidiſti. Nos ꝰo cū ipſo tā feruidū amorē recolētes: refe ramus grās bn̄factori nr̄o deo ꝛ dn̄o ie ſu xp̄o: cui ſit laus ꝛ gloria ꝑ infinita ſe culoꝝ ſecula. Amen.

¶ Sabbato poſt Letare: de veritate: q̄litate: ſeu temporalitate horribilis illiꝰ beſtie. ſ. antichriſti qui apparebit in vltimis temporibus cum cōſummata fuerit iniquitas hoīm. Sermo. liij.

EGo ſum lux mundi: q̄ ſequit̄ me non ābulat in tenebris. Uerba ſunt redēptoris nr̄i originaliter ſcripta Johā. viij. ꝛ in euāge. hodier. In vltimis tp̄ibꝰ cū ꝯſummata erit iniq̄tas hoīum apparebit deo ꝑmittēte horribilis illa beſtia: q̄ vocabulo cōi dr̄ antixp̄s. ſ. xp̄o cōtrarius: ꝓpterea ſaluator nr̄ p̄monuit oēs vt ſolidi eſſent atq̃ cōſtātes ī fide: neq̃ desererēt ipſum ſaluatorē qui verbo ꝛ exēplo ſalutis viā nobis oſtendit. Erat em̄ lux vera q̄ illuminat oēm hoīem venientē in hunc mūdū. Joh. j. Qm̄ aūt tp̄e ꝑſecutionis antixp̄i multi deficiēt: q̄ xp̄m derelinquētes antixp̄m ſequent̄ ꝛ colent: currentq̃ luce relicta poſt tenebras erroꝝ acvitioꝝ: iccirco in preſenti ſermone ꝓ eruditione preſentium de antichriſto erimus tractaturi: eo ꝙ nō ipſe ſed xp̄s eſt oī ſtudio ac conatu ſequēdus. De ipſo itaq̃ antichriſto tria myſteria principalia declarabimus.

Primū dr̄: veritatis.
Scōm qualitatis.
Tertiū tēporalitatis.

¶ Qr per autoritates ſcripture ꝛ teſtimonia ſanctorum oſtenditur futurus antichriſtus. Cap. j.

PRimū myſteriuꝫ de antixp̄o declarandꝰ dr̄ veritatis. In quo apte debemus oſtēdere qualr̄ verū eſt ꝙ antixp̄s ſit vēturus: q̄ eccliam dei artius expugnabit: ꝛ chriſtianos crudeliſſime ꝑſequet̄ q̄ꝫ fecerit vnq̃ quicūq̃ alius chriſtiani noīs inimicꝰ. Ad hoc aūt ꝓbandū ſunt autoritates ſcripture ꝛ ſctōꝝ teſtimonia q̄ ſequunt̄. Scribit̄ nāq̃ Gen̄. xlix. c. ꝙ Jacob patriarcha in extremo vite ſue predicēs filijs ſuis q̄ vētura erāt: dixit de Dan. Fiat Dan coluber in via ceraſtes in ſemita: mordēs vngulas equi vt cadat aſſeſſor eius retro. Et lꝫ vt dicit magiſter ī hiſtorijs ſcholaſticis: intelligāt iudei hanc ꝓphetiam de Samſone: qui fuit de tribu Dan. vt pꝫ Judicum. xiij. Et iudicauit pp̄lm. vt habetur xv. c. Tn̄ gloſa ordinaria dicit ibi ſic. Dā nō ſolū coluber ſed ceraſtes vocat̄: qui ſerpens eſſe cornutus perhibet̄: quo digne antixp̄i aduētus aſſerit̄: qm̄ cōtra ſctōs morſu peſtifero ꝛ cornu ꝓtātis armabit̄. Ambro. ꝰo li. de bn̄dictione patriarcharū dicit prefatā ꝓphetiā de antichriſto debere intelligi. Ait em̄: Antichriſtus futurus eſt de tribu Dā: ſeuus iudex ꝛ tyrānus immanis: qui pp̄lm iudicabit: ꝛ tanq̄ ſedens in via ſerpens deijcere tētabit eos qui viā ambulāt veritatis. Hec ille. Sicut em̄ duodecim fuerūt apl̄i: de quorum numero cecidit vnus: loco cuius ſucceſſit Matthias: ſic in numero duodecim tribuū filiorꝫ iſrael vna tribus ruit. ſ. Dan: que in antichriſto ꝑſequet̄ chriſtū: loco cuiꝰ Apoca. vij. in viſione btī Johis ſupplet̄ tribus Manaſſen: q̄ fuit filius Joſeph: vt dr̄ Gen̄. xlj. Quare prophetia Jacob recte ꝓnunciauit antichriſtū futurū. Daniel ꝰo. xj. c. ita inq̄t: Adhuc aliud tempus erit. ſ. antichriſti: ſm̄ Nico. de lyra: ꝛ faciet rex. i. antichriſtus iuxta voluntatem ſuam: ꝛ eleuabitur ꝛ magnificabitur aduerſum omnem deum: ꝛ aduerſus deū deoꝝ loquet̄ magnifica ꝛ dirigetur. i. ꝓſperabitur: donec cōpleatur iracūdia. ſ. dei ꝑpetrata quippe eſt diffinitio: quaſi dicat: ſic eſt determinatū in dei preſciētia. Et deū patrū ſuoꝝ nō reputabit: ꝛ erit in cōcupiſcētijs feminarū: nec quēq̄ deoꝝ curabit: q2 aduerſus vniuerſa cōſurget. Et Dan̄. viij. c. Cum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN